

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej**

nr posiedzenia: **131**

data posiedzenia: **15 listopada 2022 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 852, druki sejmowe nr 2721 i 2728).
2. Rozpatrzenie „Sprawozdania Rady Ministrów z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2021 roku” (druk senacki nr 840).
3. Rozpatrzenie „Sprawozdania Rady Ministrów z realizacji ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2021 r.” (druk senacki nr 841).

Posiedzeniu przewodniczyli:

przewodniczący komisji Jan Filip Libicki oraz zastępca przewodniczącego komisji Magdalena Kochan.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Artur Dunin, Ewa Gawęda, Beniamin Godyła, Agnieszka Gorgoń-Komor, Magdalena Kochan, Jan Filip Libicki, Ryszard Majer, Bogusława Orzechowska, Dorota Tobiszowska,

goście, m.in.:

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej:

sekretarz stanu Stanisław Szwed ze współpracownikami,
podsekretarz stanu Barbara Socha ze współpracownikami,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

koordynator ds. legislacji oraz inicjowania rozwiązań prawnych w obszarze świadczeń długoterminowych w Departamencie Świadczeń Emerytalno-Rentowych Dariusz Noszczak,

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców:

radca prawny Grzegorz Steć,

Kancelaria Senatu:

pracownik Biura Legislacyjnego Bożena Langner.

Ad 1.

Ustawa doprecyzowuje przepisy dotyczące dostarczania przez ZUS pism w postaci elektronicznej, a także ich sporządzania z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego. Nowelizacja umożliwia także osobom uprawnionym do tzw. renty uczniowskiej wystąpienie z wnioskiem o jej zamianę na rentę socjalną.

Ustawę omówił sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław

Szwed.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Bożena Langner nie miała uwag o charakterze legislacyjnym.

Ustawa nie budziła zastrzeżeń senatorów i nikt nie zgłosił się do dyskusji.

Senator Jan Filip Libicki zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Komisja przyjęła zgłoszony wniosek.

Sprawozdawcą komisji będzie senator Jan Filip Libicki.

Konkluzja:

Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (druk senacki nr 852 A).

Ad 2.

Sprawozdanie z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2021 r. przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Barbara Socha. Poinformowała, że w 2021 r. z programu „500+” korzystało ok. 6 milionów 540,5 tysiąca dzieci, w tym 60,1 tysiąca dzieci w pieczy zastępczej. Wydatki budżetu państwa na realizację programu w 2021 r. to ponad 40,5 miliarda zł. Minister Barbara Socha zwróciła uwagę, że w wyniku rekordowego spadku wskaźnika zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym dzieci, z 30 do 6,2% w latach 2009–2020, Polska awansowała wśród państw UE redukujących skutecznie ubóstwo wśród dzieci z 22. miejsca na 2. miejsce, tuż za Holandią. Oceniła, że program „Rodzina 500+” nie wpłynął na zwiększenie liczby urodzeń, jeśli chodzi o pierwsze i drugie dzieci, przyczynił się jednak do wzrostu liczby urodzeń trzecich i czwartych dzieci. Dzięki programowi liczba urodzeń w latach 2016–2021 była wyższa o 87,5 tysiąca niż w wariantcie wysokim prognozy demograficznej GUS z 2014 r. Niski wskaźnik dzietności związany jest m.in. ze spadkiem od 2008 r. liczby kobiet w wieku rozrodczym, olbrzymią luką edukacyjną pomiędzy kobietami a mężczyznami, migracją pomaturalną dziewcząt do miast i w konsekwencji nierównomiernym zamieszkaniem tych grup w miastach i na wsi. 25% kobiet w Polsce w wieku 40 lat nie urodziło jeszcze dziecka i prawdopodobnie już nie urodzi. Badania nie potwierdzają tezy, że świadczenia „500+” wpłynęły na pogorszenie pozycji kobiet na rynku pracy. Obserwuje się raczej wzrost aktywności kobiet na rynku pracy.

Nad informacją przeprowadzono krótką dyskusję.

Konkluzja:

Komisja rozpatrzyła sprawozdanie.

Ad 3.

Sprawozdanie z realizacji ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2021 r. przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Barbara Socha.

Zwróciła uwagę na systematyczny wzrost liczby nowych miejsc w żłobkach i wzrost środków na utrzymanie miejsc istniejących. W Polsce działa ponad 8 tysięcy instytucji opieki, zapewniających ok. 228 tysięcy miejsc dla dzieci do lat 3. Na koniec 2021 r. było to odpowiednio 6738 instytucji i 205 tysięcy miejsc. Od 2011 r. powstało ponad 80 tysięcy nowych miejsc, z tego większość – ok. 69 tysięcy – w latach 2015–2021. Instytucje opieki nad małym dzieckiem funkcjonują w 1300 gminach, tj. w 51% wszystkich gmin. Wśród przyczyn nieinwestowania gmin w te instytucje opieki wskazuje się bariery finansowe – brak środków inwestycyjnych gmin i środków na późniejsze utrzymanie tych instytucji, po zakończeniu wsparcia przez budżet państwa. Minister zapowiedziała wprowadzenie nowego wieloletniego programu „Maluch+” w latach 2022–2029, który poprawi finansowanie instytucji opieki.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję.

Minister Barbara Socha zobowiązała się przekazać komisji mapę działalności gmin w zakresie świadczenia opieki nad dziećmi do lat 3.

Konkluzja:

Komisja rozpatrzyła sprawozdanie.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.

Opracowano w BPS